

پنجشنبه 20 مهر 1391 - 24 ذي القعدة 1433 - 11 اکتبر 2012

رویدادهای مهم 20 مهر در گذر تاریخ ...

رویدادهای مهم 20 مهر در گذر تاریخ

شهادت شهید علی ایزدی (1361ش)

اشاره:

شهید علی ایزدی فرزند ابراهیم در سال 1341 هجری شمسی در نصف آباد اصفهان دیده به جهان گشود. 20 سال حیات پر ثمر او زمینه ساز شد تا علی در مهر ماه سال 61 در حالی که افتخار طلبگی حوزه علمیه را داشت جهان را به خود وانهاده و به خیل شهیدان بپیوندد.

تولد شاعر نامدار ایرانی،

حکیم « ابوالقاسم فردوسی»

در طوس (313 ش)

اشاره:

حکیم ابوالقاسم فردوسی در سال 313 شمسی مصادف با 329 هجری قمری برابر با 940 میلادی در روستای « از ناحیه طابران طوس متولد شد. وی در خانواده‌ای مرفه و ممتاز رشد و نمو کرد و در دوران جوانی به تحصیل علوم پرداخت. وی همچنین به ادبیات فارسی و تاریخ و سایر علوم رایج زمان خود آشنایی کافی داشت. آنچه که از متون مختلف مشخص می‌شود، او مسلمان و شیعه بوده است و به پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) عشق و علاقه وافر داشت. اثر جاویدان فردوسی، شاهنامه نام دارد و در شمار بهترین آثار حماسی عالم است. شاهنامه بر اثر نفوذ شدیدی که در میان طبقات مختلف ایرانیان یافت، در همه ادوار تاریخی بعد از قرن پنجم هجری مورد توجه بود و همه شاعران حماسه گوی ایرانی تا قرن اخیر تحت تأثیر آن بوده‌اند. فردوسی در حفظ جانب امانت به هنگام نقل مطالب، به کار بردن نهایت مهارت در وصف مناظر طبیعی و میدان‌های جنگ و قهرمانان منظومه خود و نظایر این‌ها و نیز ذکر مواعظ دلپذیر کمال توانایی را نشان داده است. حکیم ابوالقاسم فردوسی سرانجام در سال 411 هجری قمری برابر با سال 1020 میلادی در هشتاد سالگی درگذشت و در طوس به خاک سپرده شد.

امضای قرارداد ننگین گلستان میان ایران و روسیه در پی شکست ایران از روسیه (1192ش)

اشاره:

با امضای قراردادی بین حاکم گرجستان و امپراتور روسیه، گرجستان تحت نفوذ روسیه قرار گرفت. چون بسیاری از ساکنان این منطقه مسلمان بودند و تبعیت از یک حکومت غیرمسلمان را ننگ می‌دانستند به ایران کوچ کردند. افزون براین، برادر حاکم گرجستان که از این قرارداد ناراضی بود به دربار فتحعلی شاه آمد و دولت ایران را به جنگ با روس‌ها دعوت کرد. در پی این حوادث قوای روس با یورش به شهرهای گنجه، شوش و ایروان، آن مناطق را مورد تعرض قرار دادند. پس از این حملات بسیاری از علما، مردم را به مبارزه با کفار روس دعوت کردند. بدین ترتیب بود که دوره اول جنگ‌های ایران و روس آغاز شد و پس از گذشت ده سال از شعله‌ور شدن آتش جنگ، قوای هر دو دولت چنان ضعیف شد که طرفین آمادگی خود را برای پایان جنگ اعلام کردند. بر همین اساس و با دخالت دولت انگلستان، عهدنامه گلستان میان دو کشور ایران و روسیه به امضاء رسید. به موجب این قرارداد، تمامی شهرهایی که تا آن تاریخ به تصرف روسیه در آمده بود، جزو خاک روسیه باقی ماند و مالکیت روسیه بر شهرهای قره باغ، باکو، دربند، لنکران و بخشی از تالش نیز پذیرفته شد. ایران نیز پذیرفت از همه دعاوی خود در مورد مناطق داغستان، گرجستان و ارمنستان چشم‌پوشد. همچنین حق کشتیرانی در دریای خزر از ایران سلب گردید و در عوض، دولت روسیه تعهد سپرد که تنها نیابت سلطنت عباس میرزا ولیعهد را پذیرفته و به قدرت رسیدن او را تضمین کند. در این قرارداد، مرزهای دو کشور دقیقاً معین نشد و همین نامعلوم بودن مرزهای دو کشور و مقررات عهدنامه گلستان موجب شد که دولت ایران از این عهدنامه سربتابد و روسیه را به نیرنگ متهم سازد. این عوامل باعث شد که جنگ دوم ایران و روسیه در سال‌های بعد شکل گیرد و عهدنامه سیاه دیگری با نام ترکمان‌چای به ایران تحمیل شود.

انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا پس از پیروزی انقلاب اسلامی (1358 ش)

اشاره:

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، با پشتوانه عظیم مردم، در نهم اردیبهشت ماه 1358 ش رهبر کبیر انقلاب اسلامی، طی فرمانی به شورای انقلاب توصیه کردند که آیین نامه تدوین شوراهای اسلامی را تنظیم کرده تا اصل حضور و مشارکت مردم در عرصه‌های تصمیم‌گیری تأمین گردد. از این رو مردم مسلمان ایران در 20 مهر 1358ش، با حضور در حوزه‌های رأی‌گیری، نمایندگان خود را برای عضویت در شورای شهر انتخاب کردند تا اداره شهرها را به مردم بسپارند. این انتخابات در حالی برگزار شد که تنها هشت ماه از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی ایران گذشته بود. اما به علت نقص در قوانین، این شوراهای فعالانه به کار خود ادامه ندادند. ولی سرانجام پس از نوزده سال، در هفتم اسفند 1377، بار دیگر انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا به صورت قانونمند و فراگیر برگزار شد.

روز ملی کاهش آثار بلایای طبیعی (تصویب 1373 ش)

اشاره:

در ایران ، 20 تا 25 مهر ، هفته کاهش بلایای طبیعی نامگذاری شده است و روز 20 مهر را روز ملی کاهش اثرات بلایای طبیعی نام نهاده اند. شرایط اقلیمی و جغرافیایی ایران نظیر قرارگیری آن روی کمر بند زلزله ، واقع شدن در عرضهای پایین و... از یک طرف و ساخت وسازهایی نامطلوب و بدون رعایت نکات ایمنی از طرف دیگر، باعث آسیب پذیری ایران در برابر بلایای طبیعی شده است. درگذشت «محمود ریاضی» محقق و مترجم معاصر (1373 ش)

اشاره:

محمود ریاضی در سال 1312 ش در شهرستان دره گز به دنیا آمد. وی همزمان با وقایع ملی شدن صنعت نفت برای ادامه تحصیل راهی مشهد گردید و از این زمان وارد مبارزات سیاسی شد. محمود ریاضی پس از کودتای 28 مرداد 1332 ش مدتی به دانشکده افسری رفت و سپس وارد دانشکده فنی شد. در 1341 ش فارغ التحصیل گردید و مطالعات خود را در صنعت برق ادامه داد. محمود ریاضی در اواخر عمر، ترجمه داستان تمدن جهان از آغاز تا سال 1990 م را شروع کرده بود که اجل مهلتش نداد. ترجمه آثاری همچون ظهور و سقوط قدرت های بزرگ، روسیه، غرب و چین، بحران انرژی و نیز تألیف تحلیلی کوتاه از امپریالیسم از اوست. استاد ریاضی در مهرماه 1372 ش بر اثر سانحه هوایی در شصت سالگی درگذشت.

روز بزرگداشت حافظ

اشاره:

خواجه شمس الدین محمد حافظ شیرازی در حدود سال 726 ق در شیراز به دنیا آمد. وی پس از فراگرفتن دانش های متداول عصر خود، دیوان شعری گذشته و معاصر خود را به دقت مطالعه کرد و نخست معنا را از لفظ جدا نمود و لفظ را به دور افکند. آن گاه معنا را در کوره ذهن فروزنده خود ریخت و از آن زیوری گوهر آگین ساخت. کمال هنر حافظ در این است که از همان عناصر در دسترس همگان، معجونی شفاف بخش و مفرح تهیه کرده و استادانه و سحرآفرینانه، آنها را به خدمت ابلاغ پیام خود در آورده است. او تفسیر قرآن، حکمت و ادبیات عرب را به خوبی می دانست و چون قرآن را با چند روایت و قرائت حفظ کرده بود، به حافظ شهرت یافت. حافظ با الهام گرفتن از آموزه های اسلامی و مفاهیم قرآنی و بکارگیری استعارات و کنایات منحصر به فرد، توانست ناب ترین غزل های تاریخ ادبیات ایران را بسراید. اهمیت حافظ در آن است که توانست مضامین عرفانی و عشقی را به نحوی در هم آمیزد که از دو شیوه غزل عارفانه و عاشقانه، سبک واحد و جدیدی به وجود آید. این شاعر استاد، افکار خود را با الفاظ بسیار زیبا و با توجه به صنایع لفظی بیان کرده و بر اثر قدرت فراوان خود در سخنوری، غالباً مضامین عالی و معانی بسیار در ابیات کوتاه گنجانیده است. ترکیباتی که حافظ در اشعار خود آورده، غالباً تازه، بدیع و بی سابقه است و حافظ در ساختن این ترکیبات، نهایت قدرت و کمال ذوق و لطافت طبع خود را نشان داده که کمتر شاعری از این حیث با او قابل مقایسه است. شعر حافظ در فضای اسلامی غوطه ور است و دیوان حافظ مملو از الفاظ و تعبیر قرآنی می باشد. علاوه بر این، در اشعار او، اصطلاحات مربوط به تصوف، عرفان، فلسفه، کلام، تفسیر، حدیث و فقه و... به مقدار فراوان به چشم می خورد.

روز اسکان معلولین و سالمندان

اشاره:

بیستم مهر، به نام «روز اسکان معلولان و سالمندان» نامگذاری شده است. سالمندان و معلولان حق دارند از زندگی سالم، در رفاه و بانشاطی برخوردار باشند و صرفاً وجود یک سری ضعف های جسمانی نباید باعث شود که آنها لذت زندگی را تجربه نکنند.

24 ذي القعدة در گذر تاریخ

حرکت امام رضا(ع) از مدینه به خراسان محل حکومت مأمون عباسی (200 ق)

اشاره:

مأمون، هفتمین خلیفه عباسی پس از پیروزی بر برادرش امین و استیلای کامل بر کشور پهناور اسلامی، تصمیم گرفت امام رضا(ع) را از مدینه به مرو مقر حکومت خود منتقل کند و با آن حضرت به ظاهر طرح دوستی و محبت بریزد و ضمن استفاده از موقعیت علمی و اجتماعی امام، کارهای او را تحت نظارت کامل قرار دهد. آوردن امام از مدینه به مرو، هر چند در ظاهر به صورت دعوت بود، اما ماهیت واقعی آن جز ایجاد محدودیت هر چه بیشتر برای امام چیز دیگری نبود. از این جهت امام برای تفهیم ماهیت این دعوت، هیچ یک از اعضای خاندان خویش را همراه خود نبرد تا از این طریق به مسلمانان بفهماند این سفر، نوعی تبعید است نه سفری مقرون به رضایت. ولی مامون برای خنثی کردن هدف امام دستور داد گروهی از رجال و اشراف از جمله والی مدینه ملازم رکاب امام باشند و حتی مسیر سفر امام نیز معین گشت و قرار شد که امام از طریق مدینه، بصره، خرمشهر، اهواز، قم، ری و نیشابور به مرو وارد شود. آن حضرت در 10 شوال سال 201 قمری وارد مرو شد.

قتل «حسین بن منصور حلاج» عارف و زاهد شهیر مسلمان (309 ق)

اشاره:

ابوالمغیث عبدالله بن احمد بن ابی طاهر مشهور به حسین بن منصور حلاج (زاده ۲۴۴ هجری) از عارفان ایران در سده سوم و دهه اول قرن چهارم هجری است. حسین بن منصور در سال ۲۴۴ هجری قمری در روستای تور از توابع بیضای فارس در خانواده ای تازه مسلمان و سنی مذهب متولد شد و در دارالحفاظ شهر واسط به کسب علوم مقدماتی پرداخت. او در ۱۲ سالگی حافظ قرآن شد. سپس برای درک مفاهیم قرآن نزد سهل بن عبدالله تستری رفت و راه و رسم تصوف را از او آموخت و خرقة پوشید. در ۱۸ سالگی به بغداد رفت و از آنجا راهی بصره شد و نزد عمرو بن عثمان مکی ۱۸ ماه همنشین شد. در این ایام شطحیات حلاج آغاز گشت و از این رو بود که عمرو بن عثمان از او رنجید و او را از خود راند. او نیز راهی بغداد شد و در حلقه درس جنید بغدادی وارد شد اما جنید او را به سکوت و خلوت نشینی فراخواند. از حلاج کتابهای فراوان نقل شده است از جمله: «طاسین الازل و الجوهر الاکبر»،

«#طواسين»، «#الهياكل»، «#الكبريت الاحمر»، «#نورالاصل»، «#جسم الاكبر»، «#جسم الاصغر»، و «#بستان المعرفة». ديوان اشعارى نيز از او به زبان عربى به جاى مانده كه در اروپا و ايران به چاپ رسيده است. رحلت فقيه بزرگ «#ملا محمد شريف مازندراني» معروف به «#شريف العلماء» (1246ق) اشاره:

ملا شرف الدين محمد شريف بن حسن علي آملی مازندراني، فقيه و اصولي بزرگ شيعه و جامع معقول و منقول بود. در كربلا مجلس درسي داشت كه بيش از هزار نفر از بزرگان حوزه در آن شركت مي كردند. سيدالعلمای مازندراني، شيخ مرتضي انصاري، ملا اسماعيل يزدي و ملا آقا دربندي از جمله شاگردان اويند. درگذشت عارف نامدار «#محمد حسن اصفهاني» معروف به «#صفي عيشاه» (1316ق) اشاره:

حاج ميرزا محمد حسن اصفهاني از بزرگان عرفا معروف به صفي عيشاه، در سوم شعبان 1251 ق در اصفهان به دنيا آمد. در اوایل امر مدتي در شيراز و كرمان و يزد و هندوستان به سر برد و عاقبت در تهران مسكن گزيد. در اين مسافرتها، اصول و قواعد سير و سلوك را آموخت و قدم به دايره ي عرفان گذارد. او در تهران خانقاهي وسيعي بنا نهاد و جمع كثيري به او ارادت ورزيدند. صفي عيشاه مردی دانا سخن ستج، نيك محضر و خوش صحبت بود و مريدانش از او كرامات زيادي نقل مي كردند. طبعي روان و منطقي استوار داشته و داراي آثاري از قبيل بحرالحقايق، تفسير قرآن، ژبده الاسرار و عرفان الحق مي باشد. وفات او در تهران در 65 سالگي واقع شد و در خانقاه خود مدفون گرديد. مرگ «#مظفرالدين شاه قاجار» پنجمين پادشاه سلسله قاجاريه در تهران (1324 ق) اشاره:

مظفرالدين شاه قاجار مردی رئوف، مايل به آسايش رعيت خود، ولي ضعيف النفس، بيمار و بي حال بود. از اين جهت مَغرضان بر او مسلط گشته و تا آن جا كه توانستند، وي را از همراهي با ملت و اجراي عدالت باز داشتند. با همهي اين احوال، مظفرالدين شاه، دست خود را به خون ملت، آلوده نساخت و به واسطه ي اعطاي فرمان مشروطيت، مورد علاقه ي مردم بود. مظفرالدين شاه ده روز پس از امضاي فرمان مشروطه پس از يازده سال سلطنت، در 55 سالگي در تهران درگذشت. 11 اكتوبر در گذر تاريخ

- * درگذشت «#آمونتون گيوم» فيزيك دان ناشنوي فرانسوي (1705م)
- * تولد «#فرانسوا موزياك» نويسنده و اديب مشهور فرانسوي (1885م)
- * آغاز جنگ استعماري هلند و انگليس در افريقاي جنوبي (1899م)
- * آغاز شورش بزرگ ضد سلطنتي چين به رهبري «#سون يات سن» (1911م)
- * درگذشت «#هانري فابر» دانشمند فرانسوي (1915م)
- * مرگ «#سرگئي آيزنشتاين» كارگردان معروف سينماي جهان (1948م)
- * درگذشت «#ژان كوكتو» اديب و نويسنده برجسته فرانسوي (1963م)